

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L7@regeringskansliet.se

Yttrande över betänkandet Skärpta krav för svenskt medborgarskap (SOU 2025:1)

Er beteckning: Ju2025/00118

Sammanfattning och övergripande synpunkter

Länsstyrelsen välkomnar ett fortsatt uppdrag kopplat till medborgarskapsceremonier.

Vidare delar Länsstyrelsen bedömningen att delar av förslagen kan få olika konsekvenser för olika grupper, bland annat kvinnor och män. Det är därför avgörande att det offentliga erbjuder tillräckliga stödinsatser för att nå ut till personer som har svårare att nå kunskapskravet.

Därutöver understryker Länsstyrelsen att den fortsatta beredningen av förslagen i betänkandet, särskilt gällande egenförsörjning, behöver beakta hur dessa förhåller sig till och påverkas av andra förslag som nyligen remitterats, utreds eller föreslås utredas. Annars riskerar relevanta omständigheter och möjliga effekter av enskilda förslag förbises. Det gäller exempelvis Stärkta drivkrafter och möjligheter för biståndsmottagare (SOU 2025:15), Aktivitetskrav inom försörjningsstödet – för arbete, egenförsörjning och nationell likformighet (Ds 2024:29) och utredningen om En ny modell för kvalificering till socialförsäkring och ekonomiskt bistånd för nyanlända och icke-medborgare (Dir. 2023:149).

Länsstyrelsen avstår från att lämna synpunkter på övriga delar av betänkandet.

Avsnitt 9 Ytterligare krav om det svenska samhället och svensk kultur

Länsstyrelsen delar utredningens motivering till att kunskapsprovet ska kompletteras med frågor om mediernas roll och barnets rättigheter enligt barnkonventionen. Länsstyrelsen delar också bedömningen att förslaget riskerar att få olika konsekvenser för olika grupper, i synnerhet för kvinnor och män. Det är därför avgörande, som utredningen lyfter, att det offentliga erbjuder tillräckliga stödinsatser för personer som har svårare att nå kunskapskravet.

Avsnitt 10 Krav på egenförsörjning för att förvärva svenskt medborgarskap

Länsstyrelsen ser utmaningar med förslaget om krav på egenförsörjning, i synnerhet kopplat till jämställdhet, vilket även utredningen betonat.

Dagens system ger inte tillräckligt stöd till de individer som står långt ifrån arbetsmarknaden. I Länsstyrelsens yttrande över promemorian Aktivitetskrav inom försörjningsstödet - för arbete, egenförsörjning och nationell likformighet¹ lyfte myndigheten bland annat farhågan att förslaget inte löser grundutmaningen med långtidsarbetslösa och andra som står långt från arbetsmarknaden. Det finns idag systembrister, däribland utmaningar i samverkan mellan stat och kommun, liksom i Arbetsförmedlingens tillgänglighet och arbetssätt, som leder till att individers etablering på arbetsmarknaden fördröjs.

Länsstyrelsen menar därför att det är avgörande, som utredningen lyfter, att det offentliga erbjuder tillräckliga insatser för personer som står eller riskerar att stå långt från arbetsmarknaden, så att även dessa kan uppfylla kravet för egenförsörjning. Det skulle också bidra till bättre måluppfyllelse i integrationspolitiken, särskilt för delmålet om ekonomisk integration.

¹ Länsstyrelsen Västernorrlands diarienummer 9588-2024.

Avsnitt 14 Medborgarskapsceremonier och andra ceremoniella inslag

Länsstyrelsen välkomnar ett fortsatt uppdrag att, i samråd med SKR, verka för att kommunerna får stöd i arbetet med medborgarskapsceremonier. Länsstyrelsen delar även utredningens övriga bedömningar i frågan.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Daniel Gustafsson med integrationsutvecklare Linnéa Lagergren som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschef Stina Esselström samt integrationsutvecklare Hanna Norberg medverkat.